

Berättelse

Resor engagerar de flesta. Vi har klimatångest men älskar att resa. Och vem har inte försökt undvika att se ut som en turist? Turisten är alltid någon annan, inte jag. Det tyckte Wilhelmina von Hallwyl också...

Vi tar avstamp i några av familjen von Hallwyls 62 resor, som spänner från tiden då inrikesresor krävde pass och järnvägen ännu inte kommit till Sverige, över en tid av europeisk passfrihet och snabbt växande turismväsende till ett krigshärjat Europa, där pass- och gränskontroller skruvades åt och nöjesresandet fick ta en lång paus. Genom dessa resor kan vi berätta om samhällets tekniska utveckling och sociala förändringar.

Gestaltning

Utställningen tar plats i Hallwylska museets gästrumsfil. Den ursprungliga inredningen står i magasin. Lösa väggar har uppförts för att kunna skapa utställningar med ett samtida uttryck. Det ursprungliga palatset är ändå närvarande i form av kristallkronor, dörrar och diverse inredning och målningar som tittar fram där väggarna inte täcker.

Centralt i utställningen finns en meterbred gångmatta med rälsmonster. Den signalerar en resa från det första rummet, där vi befinner oss i det tämligen svagt upplysta och sotsvarta 1800-talet, då massresandet tar sin början, och landar i 1930-talet, då elektriciteten lyser upp städerna. Ett tågset med ånglok Litt Aa nr 33 Widar samt en personvagn 1:a klass Litt A nr 1 står i centrum i det första rummet. Uppställda på rälsmattan ger de fart framåt genom tidslinjen. Textskyltar stiger som rökpuffar ur skorstenen.

I vart och ett av de fem rummen står en kort text i extra stora bokstäver. Denna ger en ingång till rummens olika teman. En avslutande reflektion lyfter fram vårt framtida resande: Kanske på ett snabbtåg mot kontinenten, med passet i mobilen.

Utställningens form är skapad av scenograf Ulla Kassius.

Publikvänlighet

Utställningen är del av en omfattande tematisering, där Hallwyl belyser modernitetens intåg under det förra sekelskiftet, såväl vad gäller tekniken som i tankarna. En annan sorts människa trädde fram.

En viktig del av utställningen är museets samling av fotografier från de 62 resorna. Ett mindre urval ses i utställningen. Ett betydligt större finns presenterat i en digital applikation som visar reserutter för ett urval av resorna på en kartbild samt ett antal klickbara punkter som presenterar högupplösta fotografier från denna plats.

I utställningsprojektet ingår också en inglasning av museets stall och garage – som besökare annars sällan får uppleva. Det är intakta och i dag unika miljöer som ger en breddad bild av livet i Stockholm under förra sekelskiftet. På grund av corona har denna del av projektet fått skjutas på framtiden – men efter öppning kommer miljöerna att vara tillgängliga för de som strövar in på museets gård eller kommer för att besöka den restaurang och bar som drivs där under

sommarhalvåret. Miljöerna blir alltså tillgängliga även efter museets stängningstid.

Till utställningen var kopplat en ambitiös programverksamhet som inkluderade en resa på ett historiskt tåg genom Mälardalen. Även en kryssning med ångbåt i Stockholms skärgård var inplanerad. Både dessa programpunkter var fullbokade långt i förväg men fick strykas på grund av corona.

Metod

Produktionen har följt SHM:s projektmodell och kan inte skryta med någon uppenbar strävan efter metodutveckling. Ett litet projektteam arbetade fram berättelsen och gjorde ett föremålsurval utifrån denna. Här låg fokus på en smula spektakulära och intresseväckande föremål som kunde förnya upplevelsen av gästrummen. Fartyg och flygplan har hittills aldrig ställts ut på detta sätt i museet.

Länk till film: <https://youtu.be/PJQn7vm4SqI>

